

velja dolžnost za domobran (Landsturm) samo do 42. namesto do 45. leta.

S predloženo šolsko postavo ni zadovoljna nobena stranka, pa vendar se je oddala odseku v posvetovanje.

V gornjeavstrijskem deželnem zboru

čule so se tožbe o pomanjkanju ljudskih učiteljev; deželni odbor naročilo se je iskati po vzrokih in deželni zbor prihodnjič staviti predloge, da se ta nedostatkost odpravi.

V moravskem deželnem zboru

predložila je česka narodna manjšina vnovič predlog za premembo deželnega volilnega reda, akoravno je uže sedaj gotovo, da tudi ta poskušnja moravskih Čehov, katerih je $\frac{2}{3}$ vsega prebivalstva na Moravskem ostane enako brezvspešna, kakor vse prejšnje take poskušnje.

Gališki deželni zbor

obravnavala predlog kneza Adama Sapiehe zaradi izdatnejšega podučevanja nemščine v tamošnjih srednjih šolah. — Še bolj pomenljiva, in zdatno pomenljiva pa sta dva predloga izrekoma za daljo obravnavo carine od petroleja z Ogersko, katera oba merita na to, da naj c. kr. vlada ne odjenja Ogerski nasproti od edino pravega stališča gledé carine na petrolej ter stanovitno in odločno zahteva, da se od čičšenega petroleja tudi na Ogerskem plačuje vsa carinska pristojbina, ako je tudi tak petrolej nekoliko ponesnažen s kakovo neškodljivo barvo. — Lahko se trdi, da se gališko deželno zborovanje vrti krog petrolejskega vprašanja.

Česki deželni zbor

pa enako zvonec nosi med vsemi drugimi deželnimi zbori, kakor državni česki poslanci v državnem zboru. Jezikovno ali narodno vprašanje tudi tam zavzima prvo mesto. Akoravno je prof. Kvičala po sklepu deželnega odbora predložil načrt postave o izdatnem podučevanju v drugem deželnem jeziku v šolah po vsej Česki, ponovil je vendar Plener, o katerem hudomušni politiki trdijo, da ima najlepšo državniško prihodnost za seboj, — svoj predlog, „da naj se Česka razdeli po jezikovnih mejah in naj se preklicete jezikovni naredbi z leta 1880. in s septembra 1886“

Dne 22. t. m. utemeljeval je Plener ta predlog ter je s silo udrihal po Taaffejevi vladi, vrh tega pa tudi po českem namestniku baronu Krausu. — Pri vsem tem pa se je zavijal v ovčino miroljubnosti in še kazal na nevaren političen položaj sploh.

C. kr. namestnik baron Kraus je takoj po zasluženju zavrnil večnega ministerskega kandidata Plenerja. Najbolj dostojen in zaslužen odgovor pa mu je v imenu česke večine dal knez Karol Schwarzenberg s sledečim predlogom:

„Gledé na to, da je predlog po poslancu pl. Plenerju v 5. seji dne 14. decembra vložen predlog po svoji vsebini razun ene točke enak s predlogom, katerega je isti poslanec s sodrugi predložil dne 5. dec. 1885. leta, ta predlog pa je bil — po obširnem posvetovanju vsled sklepa deželnega zbora 18. januarija t. l. odbit; dalje z ozirom na to, da tudi gledé edine memo-lanskega predloga različne točke, razlika zadeva samo večjo mero ozemlja, gledé katerega naj bi se preklicala jezikovna naredba in se vrh tega zahteva, naj vlada prekliče tudi med tem še izdano jezikovno naredbo od

dne 20. septembra t. l., s katero je vlada z neoporečno kompetenco deloma vstregla zahtevi izrečeni po sklepu deželnega zbora z leta 1886.: dalje z ozirom na to, da se predlog v svojem utemeljevanju opira na trditve, katere so v nasprotju s postavami, s katerimi je zagotovljena enakopravnost narodnosti in jezikov v deželi in da predlog meri v svojem namenu na krajno delitev dežele in s tem preti pravnemu, po ustavi zagotovljenemu stanju, in konečno gledé na to, da bi se s tehtnostjo sklepa deželnega zbora ne strinjalo in se tedaj ne more domnevati, da naj deželni zbor predlog iz novega obravnava, kateri je s sklepom vlansko leto v ravno tisti zadevi v deželnem zboru storjenem enako v popolnem nasprotju s pravnim prepričanjem deželnega zbora izraženem v sklepu, kakor tudi po duhu in besedah zahteve odposlane do vlade in do deželnega odbora, preide deželni zbor čez predlog gosp. poslanca Plenerja in drugov na dnevni red.“

Po tem z živahnim odobravanjem sprejetem predlogu ugovarjal je še na kratko Plener, — ko pa je bil potem predlog kneza Karola Schwarzenberga z veliko večino vseh glasov zoper nemške glasove sprejet, oglasil se je k besedi dr. Rieger ter je izrekel, da je zmiraj in povsod želel in delal za porazumljenje, obžaloval pa je, da se med levičarji ni našel nihče, ki bi bil našel toliko poguma, da bi bil svaril narodne svoje tovariše pred izgredi.

Kolovodja nemške stranke Schmejkál izjavil je potem, da se on in njegovi somišljeniki toliko časa ne bodo vdeležili zborovanja, dokler jim ne bo zadosti poročstva danega, da se bodo njihove želje stvarno ocenjale.

Po tej izjavi zapustili so vsi nemški poslanci razun enega deželni zbor.

Mnogovrstne novice.

* Princ Ferdinand Koburški je sin vojvode Avgusta in princesinje Klementine, hčere kralja Lui-Filipa Orleanskega. Rojen je bil dne 26. februarja l. 1861. na Dunaji in je bil nadlajtnant v 11. huzarskem polku. Njegov najstarejši brat vojvoda Filip je od leta 1875. poročen z belgiško princesinjo Luizo, starejo sestro nadvojvodice Stefanije. Drugi brat njegov, vojvoda Avgust je admiral mornarice brasilijanske, bil je poročen s hčerjo cesarja Petra II. Brasilijanskega, katera je leta 1871. umrla. Izmed sestrá princa Ferdinanda je ena, Klotilda, omožena z nadvojvodom Josipom; druga, Amalija, pa z vojvodom Maksimilijanom Bavarskim. Princ Ferdinand je tedaj v sorodju z dinastijami Avstrije, Belgije, Bavarije, kakor tudi hiše Orleanske, dalje tudi z angleško kraljevo hišo, ker soprog kraljice Viktorije Albrecht bil je stric njegov.

* Trije roparji — morilci obešeni. Dne 14. decembra dopoldne ob 11. uri obešeni so bili blizu sela Celic, rojnega kraja roparjev, morilci: Infan Molekič, Salih Čitakovič in Jusuf Rupič, ki so meseca aprila tega leta pravoslavnega duhovnika (popa) Gavriča in njegovo soprogo v Vakuf-u, okraj Brčka — oropali in umorili. Obesil jih je rabelj Seyfried krog sto korakov od vasi Celic pri cesti proti Brcki. Prvi bil je obešen Molekič, za njim Čitakovič in na zadnje Rupič. Vsi trije bili so mirni in trdovratni do zadnjega trenutka. Ostale 4 tovariše roparjev pomilostil je cesar na 20letno težko ječo. —

* Strah v kraljevem gradu v Madridu. Pred nekaj dnevi prilazil je po nerazumljivem načinu neznan mož v sobe kraljice Kristine, kjer biva mladi kralj španjski. Ko obe varuhinji kraljevi zapazita moža, vskliknete in

omedlite obe: oden bližnjih vratarjev prihiti, zgrabi tujega moža in ga tira k straži. Kraljica čakala je vsa blede poročila, kedo je in kaj je hotel ptuji človek. — Še le, ko se ji je naznanilo, da je ptujec blazen, ki je trdil, da je v gradu hotel obiskati ranjkega kralja, pomirila se je tudi kraljica.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Za „Novice“. Izobraženemu in tudi manj izobraženemu slovenskemu občinstvu po enkrat na teden podajati v kratke stavke posnetega poduka v kmetijstvu, obrtnijstvu in gospodarstvu sploh, vrh tega pa nekoliko poročil iz domačega narodnega in bolj pomenljivega političnega življenja iz avstrijsko-ogerske države in pa najpomembnejše dogodbe iz vnanjih držav, konečno tudi nekoliko podučnega in kratkočasnega gradiva — to je bil in ostane namen „Novicam“.

Kakor so se prejšnje čase čule opravičene tožbe, da politično-gospodarski in lepoznavski list, ki izhaja samo po poli in enkrat na teden, nikakor ne zadostuje potrebam našega naroda, enako so pa tudi opravičene tožbe, da je sedaj slovenskih časnikov preveč, da jih je enako preveč za naročnike kakor preveč za založnike in vrednike. Preveč se razcepavajo pičle gmotne moči, kakor tudi duševne sile našega naroda.

Gotovo opravičena je trditev večine razumništva našega naroda, da je naš naroden davek prevelik.

Nihče se ne more in ne sme odtegniti občekoristnim slovenskim društvom in družbam, dalje ima tudi skoraj vsak večji kraj za-se pomenljivo krajno narodno središče, vrh tega prinaša vsako leto še daljo ali krajšo vrsto neizogibnih narodnih darovanj in konečno pridejo še naročnine na naše slovenske časnike. Izmed teh izbire si vsak one, ki mu najbolj ugajajo gledé vsebine in gledé cene. — Rodoljub, ki ima potrebne časa in denarja, naroči si pač vse, ako mu niso gledé vsebine prenasprotni. Premožnejši naročajo si jih po nekoliko, revnejši pa tudi le po enega.

Za one slovenske čitatelje, ki si morajo naročiti samo nekoliko domačih časnikov ali tudi samo enega, priporočajo se gotovo prav posebno s svojo vsebino in ceno „Novice“. — S starim svojim geslom: „za vero dom in cesarja“ delale so „Novice“ dosedaj 44 let za razvoj in vsestranski razcvet slovenskega naroda, podajaje mu vedno zdravo, nepokvarjeno duševno hrano.

Politično združenje vseh Slovencev nam je vedno še ideal, do katerega dospeti, je in ostane naš nepremakljiv program.

Naše narodne pravice doseči, potrebujemo zaveznikov, in to so pred vsem sorodni nam Čehi, drugi avstrijski Slovani in konservativni, pravični nam Nemci.

Vsa naša narodna politika pa mora biti vedno v soglasji z interesi naše skupne avstrijske domovine, starodavne naše habsburške monarhije. Naravno je, da se mora tudi naše prizadevanje obračati na to, da slovenski narodi v Avstriji zadobé v državnem življenji ono veljavo, katera jim pristaja po njihovem številu po veljavi in zvestobi njihovi, temu namenu služilo bi gotovo tudi vtelesenje Bosne in Hercegovine, sicer pa mora o naši vnanji politiki zmiraj merodajna biti edino le korist skupne naše države.

To je stari političen program „Novicam“.

Ceno smo „Novicam“ tako nizko postavili, da je zmore tudi malo premožen kmetovalec in obrtnik slovenski. — S priporočilom, da naj „Novicam“ zvesti ostanejo vsi dosedanja prijatelji in da naj pristopi še mnogo novih naročnikov, sklepamo obljubo, v njih podajati častitim čitateljem

neprestano dobre in duševne hrane. V ta namen prosimo pa tudi rodoljube somišljenike vseh slovenskih pokrajin za blagovoljno podporo.

— V včerajšnji seji deželnega zbora utemeljeval je poslanec Šuklje svoj predlog o deželnem donesku za zgradbo dolenske železnice, dalje se je volil odsek za občinski red in za ljubljanski mestni statut, odobrilo se je poročilo o nakupu dolenske šole v Grmu in pa proračun te šole za leto 1887. Po javni seji zboroval je gospodarski, popoldne ob pol 4. upravni in zvečer ob 6. uri občinski odsek. Prihodnja seja je v četrtek.

— Močvirska postava, kakor jo je deželni zbor spremenil v minulem zasedanju, zadobila je po naznanilu gosp. c. kr. deželnega predsednika najvišje potrjenje.

— Grof Falkenhayn-ova jama imenuje se ena nad dva kilometra dolga, letos po inženirju Putiku iznajdena jama na Krasu.

— Cesarjevič Rudolf in nadvojvodica Stefaniya peljala sta se v ponedeljek zjutraj skozi Ljubljano v Opatijo, kjer ju je pričakoval primorski namestnik Pretis.

— Šop cvetečih rož, ki so bile v ponedeljek dne 27. decembra vtrgane sred vrta v Kranjski Gori pod milim nebom, kazal je včeraj eden deželnih poslancev v zbornici svojim tovarišem. V ponedeljek bilo je v Kranjski gori popoldne 2° mraza, zjutraj pa nad 6°.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Vladni listi pišejo tako, kakor bi bila česka stranka deželnega zbora zakrivila kuhanje tamošnjih nemških poslancev. Namestnik baron Kraus in deželni maršal knez Jurij Lobkovic došla sta v Beč, kakor se sploh sodi, zaradi teh dogodbe v českem deželnem zboru. — Pickert, Knotz in drugi taki brezdomovinci v Česki uvedli so ta škandal prav gotovo za to, ker vedó, da je to najobčutljivejša stran Taafe-ja; koliko je ta opustil pri izvršitvi svojega programa, kako je božal najhujše svoje nasprotnike, samo da bi se mu ne kujali in konečno se to vendar-le zgodi. — To je konečni sad neutemeljene prizanesljivosti proti izrečnim nasprotnikom. Naj bi vendar grof Taafe malo nazaj pogledal, kako so prejšnje vlade postopale z nasprotniki, pa naj bi jih posnemal samo deloma nasproti onim uradnikom, kateri zvonec nosijo med opozicijo. Dalje naj bi pa tudi nekoliko sapo zaprl veleizdajskim agitacijam nemških poslancev na Českem, sicer priraste mu ta ravno ob mejah Nemške čez glavo.

Ogerska. — Pred božičnimi prazniki kazala so se v finančnih odsekih obeh zbornic in pa v javni seji ogerske gosposke zbornice znamenja, katera očitno kažejo, da se vlada Tiszova bliža svojemu koncu. Kakor so „Novice“ naglašale že minulo leto je slabo državno gospodarstvo, z rednimi zelo velikimi dodatnimi krediti oni rak, ki gotovo stori konec sedajni vladini sistemi; po drugi strani pa vedenje Tiszovo pri znanih Janskijevih dogodbah, za njegovo zaupanje v najvišjih krogih ni našlo zdravila v dotičnim kraljevem reskriptu, temveč politiki, ki so vajeni prav presoati naše razmere sodijo, da je bil Tisza že takrat postal nemogoč, da pa svoj posel oskrbuje do ugodnejšega trenutka. — Pred prazniki tedaj bil je nov naškok na trgovinskega ministra grofa Sechenyija zato ker je pri zgradbi ministerske palače privoljen mu kredit zopet za veliko svoto prekorail. Tisza moral bi bil zagovarjati svojega tovarša, pa ga ni mogel. Napadali so ga poslanci vseh strank, pa ne samo trgovinskega ministra, ampak vso vlado.